

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

«До захисту допущено»
Завідувачка кафедри, д.е.н., проф.
_____ Лариса ГРИЦЕНКО
(підпис)
« _____ » _____ 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітньо-професійної програми «Фінанси та облік в підприємстві»

на тему: «Аналіз фінансових результатів підприємства»

Здобувачки групи Фд – 91с Малишко Катерини Сергіївни

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ Катерина МАЛИШКО
(підпис)

Керівник доцент, к.е.н., доц.

_____ Світлана ПОХИЛЬКО
(підпис)

Суми 2023

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавр
на тему:

Аналіз фінансових результатів підприємства

Малишко Катерини Сергіївни

Основний зміст кваліфікаційної роботи викладено на 30 сторінках, з яких список використаних джерел із 40 найменувань. Робота містить 3 таблиці, 4 рисунки, а також 3 додатки.

Актуальність теми кваліфікаційної роботи. Метою функціонування підприємства є отримання позитивного фінансового результату, який забезпечує його розширене відтворення та відповідно є джерелом економічного розвитку підприємства, і як наслідок держави. Аналіз фінансових результатів є важливою складовою управління фінансовою діяльністю підприємства та досягнення ним високих господарських результатів, що обумовлює важливість дослідження.

Мета кваліфікаційної роботи – розглянути теоретичні та практичні аспекти аналізу фінансових результатів підприємства.

Методи дослідження. У дослідженні використано низку методів наукового пізнання. Методи наукової абстракції, індукції, дедукції (вивчення сутності фінансових результатів); порівняльний, статистичний, аналітичний, табличний, графічний, узагальнення, систематизація, синтез, деталізація даних (аналіз показників фінансової звітності підприємства); кореляційно-регресійний аналіз та прогнозування (пошук шляхів оптимізації фінансових результатів підприємства).

Основний результат роботи. У ході роботи досліджено теоретико-практичні аспекти аналізу фінансових результатів підприємства на прикладі АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» та запропоновано рекомендації щодо оптимізації його фінансових результатів.

Ключові слова: фінансові результати підприємства, фінансовий аналіз, фінансовий стан, проформи прибутку, економічна додана вартість.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри, д.е.н., проф.
_____ Лариса ГРИЦЕНКО
(підпис)
«30» січня 2023 р.

ЗАВДАННЯ

до кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавр

Здобувачки групи Фд – 91с інституту (центру) ЦЗДВН
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Малишко Катерини Сергіївни
Тема роботи: «Аналіз фінансових результатів підприємства»

Затверджено наказом по СумДУ № 0492-VI від «12» травня 2023 р.

Термін здачі здобувачкою завершеної роботи «29» травня 2023 р.

Вихідні дані до роботи: нормативні й законодавчі акти, матеріали статистичної звітності, інструкції та положення, матеріали монографій, періодичних видань, підручників і навчальних посібників, дані фінансової звітності суб'єкта господарювання тощо.

Зміст основної частини роботи (перелік питань для розроблення): розглянути сутність фінансових результатів підприємства та їх обліково-аналітичне забезпечення; розкрити методологію управління фінансовими результатами та провести практичний аналіз на прикладі вітчизняного підприємства; сформулювати рекомендації щодо оптимізації фінансових результатів підприємства.

Дата видачі завдання: «30» січня 2023 р.

Керівник доцент, к.е.н., доц.

(підпис)

Світлана ПОХИЛЬКО

Завдання прийнято до виконання
«30» січня 2023 р.

(підпис)

Катерина МАЛИШКО

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Сутність фінансових результатів та їх обліково-аналітичне забезпечення.....	6
2 Система управління фінансовими результатами суб'єкта господарювання.....	13
3 Аналіз фінансового стану та проформ прибутку АТ «Дніпропетровський стрілочний завод»	18
4 Напрями оптимізації фінансових результатів та підвищення ефективності їх використання у діяльності АТ «Дніпропетровський стрілочний завод».....	29
Висновки.....	36
Список використаних джерел.....	38
Додаток А Методичні підходи до визначення та аналізу фінансових результатів підприємства.....	43
Додаток Б Фінансовий аналіз АТ «Дніпропетровський стрілочний завод».....	45
Додаток В Фінансова звітність АТ «Дніпропетровський стрілочний завод».....	53

ВСТУП

Актуальність теми роботи. Основна мета ведення діяльності будь-якого підприємства – отримати позитивний фінансовий результат у таких розмірах, які забезпечили б потребу розширеного відтворення. Разом з тим, фінансовий результат, займаючи центральне місце у ринковій економіці, є стимулом для господарюючих суб'єктів якомога ефективніше використовувати наявні у них трудові, матеріальні та фінансові ресурси.

Рівень отриманого фінансового результату підприємством є основним критерієм ефективності усіх виробничо-господарських процесів, які відбуваються у процесі функціонування цього суб'єкта господарювання. Тому можемо говорити, що фінансовий результат є кількісною та якісною характеристикою доцільності діяльності існуючого менеджменту, технологічності виробничого процесу, продуктивності праці, рівня виробничих затрат тощо. Сукупність даних факторів перетворюють його на основне джерело економічного та соціального розвитку як самого підприємства так і держави загалом.

Формування та використання фінансових результатів суб'єкта господарювання є однією з провідних складових його загальної системи регламентування фінансової діяльності. Ефективно розміщені фінансові результати підприємства зокрема виступають передумовою щодо отримання високих кінцевих результатів господарювання. Крім того, ефективне управління фінансовим результатом надає підприємству можливість отримувати додатковий прибуток.

Мета роботи – розглянути теоретичні та практичні аспекти аналізу фінансових результатів підприємства.

Завдання дослідження, які було поставлено та розв'язано у процесі виконання роботи:

- розглянути сутність фінансових результатів та їх обліково-аналітичне забезпечення;

- ознайомитись з особливостями системи управління фінансовими результатами суб'єкта господарювання;
- визначити вплив ефективного використання фінансових результатів на фінансовий стан суб'єкта господарювання;
- провести аналіз показників фінансового стану суб'єкта господарювання на прикладі АТ «Дніпропетровський стрілочний завод»;
- проаналізувати основні проформи прибутку підприємства;
- виконати кореляційно-регресійний аналіз прибутку АТ «Дніпропетровський стрілочний завод»;
- запропонувати шляхи оптимізації процесу формування фінансових результатів підприємства та основні напрямки їхнього ефективного використання у сучасних умовах.

Об'єкт дослідження – фінансова звітність Акціонерного товариства «Дніпропетровський стрілочний завод» – підприємства машинобудівної галузі зайнятого у виробництві стрілочної продукції.

Предмет дослідження – фінансові відносини, що виникають у ході фінансово-господарської діяльності підприємства та формування фінансових результатів.

Методи дослідження. У дослідженні використано низку методів наукового пізнання. Методи наукової абстракції, індукції, дедукції (при вивченні сутності фінансових результатів та їх теоретичних аспектів); порівняльний, статистичний, аналітичний, табличний, графічний, узагальнення, систематизація, синтез, деталізація даних (при аналізі показників фінансової звітності підприємства); кореляційно-регресійний аналіз та прогнозування (при визначенні шляхів оптимізації фінансових результатів підприємства).

Інформаційною базою роботи є нормативно-законодавчі акти України, матеріали періодичних видань, результати наукових досліджень вітчизняних і закордонних вчених-економістів та фінансова звітність аналізованого у цій роботі підприємства.

1 СУТНІСТЬ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА ЇХ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На сучасному етапі суспільно-економічного розвитку України, коли суб'єкти господарювання здійснюють свою діяльність в умовах реальної самостійності, все більшого значення набуває реалізація принципів самоокупності та самофінансування. Приведення в життя даних аспектів великою мірою залежить від формування достатнього розміру фінансових результатів, які, в свою чергу, є наслідком завершеного циклу виробництва на підприємстві та необхідною умовою для початку нового. Крім того, ведення господарської діяльності будь-якого суб'єкта господарювання неодмінно передбачає постійний процес зіставлення отриманих доходів та понесених витрат, визначення кінцевого фінансового результату – прибутку або збитку [34].

Формування доходів та витрат, а також їх відображення в обліково-аналітичній системі є важливим напрямком діяльності для організації достовірного інформаційного забезпечення та сталого розвитку виробництва на будь-якому підприємстві. Загалом фінансовий результат є економічною категорією, яка є універсальною, адже враховує чинники та основну мету ведення господарської діяльності. Крім того, його аналіз характеризує майже всі аспекти підприємницької діяльності: ступінь використання основних засобів, трудових, матеріальних та коштів; собівартість реалізованої продукції, її обсяг і якість, ціну реалізації тощо.

Варто розуміти, що трактування поняття фінансового результату є досить важливою науковою проблемою. Дана категорія викликає дискусію як серед вітчизняних, так і зарубіжних вчених не лише сфери бухгалтерського обліку, а й філософії, економічної теорії, мікро- та макроекономіки, фінансів ті ін [15].

В ході аналізу довідкової та наукової літератури в галузях бухгалтерського обліку, фінансів та економіки можемо стверджувати, що однозначності у

трактуванні поняття «фінансовий результат» серед вітчизняних вчених немає. Для ґрунтовнішого розуміння даного аспекту деякі з підходів наведено у додатку А.

Таким чином, думки значної кількості науковців стосовно сутності фінансового результату є подібними. Так, наприклад, Вороніна О. О. визначає фінансовий результат як показник, що характеризує фінансово-господарську діяльність, яка у цілому характеризує результат діяльності підприємства. Есманова Л. І., в свою чергу, вважає фінансовим результатом різницю між тим, що підприємство отримало, і тим, що фактично витратило. А Скасюк Р. В. вважає категорію у ролі якісного й кількісного показника результативності підприємства. З викладеного вище матеріалу можемо бачити досить широку варіацію трактувань поняття «фінансовий результат».

Схожі тенденції характерні і зарубіжним вченим, серед трактувань сутності поняття «фінансовий результат» яких також немає єдності. Загалом серед їхніх підходів можна виділити три основні напрямки. Перший з них представлено визначенням берлінського адвоката Симона Г. В., який говорив, що поняття фінансового результату це «приріст протягом звітного періоду капіталу підприємства (збиток – його зменшення)». Інший підхід має професор Кельнського університету Е. Шмаленбах, на думку якого, «фінансовий результат – це різниця між доходами і витратами підприємства». Виходячи з праць І. Фішера можемо виокремити третій підхід – «фінансовий результат є збільшенням протягом звітного періоду оцінки активу за рахунок зміни його дохідності». Так, кожен із запропонованих підходів розуміє подану дефініцію у розрізі певних її характеристик [8].

Зважаючи на всі описані аспекти, можна виділити ознаки, які поєднують дані визначення, зокрема це розуміння поняття «фінансовий результат» як:

- підсумки (результат) діяльності підприємства;
- співставлення доходів і витрат;
- приріст/зменшення власного капіталу;
- вираження у формі прибутку або збитку.

Визначення окремих науковців поєднують у собі декілька з перелічених характеристик, тому, доцільно детальніше розглянути це питання (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 – Характеристика підходів вітчизняних вчених до визначення поняття «фінансовий результат»

Характеристика	Наявність у визначенні автора													
	Білик Т. О.	Вороніна О. О.	Грязнова А. Г.	Мочерний А. Д.	Скасюк Р. В.	Есманова Л. І.	Завгородній А. Г.	Вознюк Г. Л.	Ткаченко Н. М.	Груфіна Ж. С.	Червінська С. Л.	Симон Г. В.	Шмаленбах Е.	Фішер І.
підсумки (результат) діяльності підприємства		+	+	+	+		+							
співставлення доходів й витрат	+				+	+	+	+					+	
приріст чи зменшення власного капіталу		+							+	+	+			+
вираження у формі прибутку/збитку	+	+		+	+									

Джерело: систематизовано автором самостійно.

Таким чином, більшість науковців віддає перевагу трактуванню даної дефініції як підсумок (результат) діяльності підприємства, що визначається зіставленням отриманих доходів та понесених витрат. З огляду на це, можемо зробити висновок, що така варіативність та недосконалість визначень спричинена впливом великої кількості факторів, зокрема існуванням різноманітних підходів до розуміння досліджуваної дефініції [3]. Враховуючи розглянуті аспекти трактування сутності поняття, фінансовий результат варто розуміти як підсумкову категорію результативності господарської діяльності, визначеної як різниця між сумами доходів та відповідних їм витрат, яка виражена у формі прибутку або ж збитку і характеризує приріст або відповідно зменшення власного капіталу, потенціалу економічного зростання та розвитку підприємства.

Що стосується чинної законодавчо-нормативної бази України, то вона наразі не розглядає такого поняття як «фінансовий результат». Так у частині правових актів з приводу бухгалтерського обліку наводиться трактування лише понять «прибуток» та «збиток». Зокрема П(С)БО 1 тлумачить прибуток як ту

суму, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати; а збиток як перевищення витрат над доходами, для отримання яких вони були понесені [29].

Схожа ситуація наразі і з Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, які не подають тлумачення поняття «фінансовий результат», а розглядають підсумок діяльності підприємства у розрізі дефініцій «прибуток» або «збиток». Так, дані стандарти визначають поняття прибутку залишковою сумою після того, як вираховано витрати з доходу, або ж як будь-яку величину, яка може перевищити необхідну для збереження капіталу, якщо навпаки – збиток [21].

З огляду на викладений матеріал, можемо говорити, що законодавча база, так як і більшість науковців у сферах бухгалтерського обліку, економіки та фінансів схильні до ототожнення поняття фінансового результату із категоріями «прибуток», що розглядається ними як додатній фінансовий результат та «збиток» як від'ємний результат. На нашу ж думку, таке співставлення не є правомірним, адже наведені поняття мають різну сутність.

Поняття прибутку/збитку та фінансового результату мають низку відмінностей, зокрема вони зумовлені різним складом доходів та витрат, що використовуються для обрахунку. Крім того, поняття мають різний ступень ідентифікації формуючих їх елементів. Так, складові, від яких залежить прибуток/збиток не завжди можуть бути чітко визначені, особливо це стосується розрахунку нормального та економічного прибутку. На відміну від цього, елементи фінансового результату можуть бути достовірно ідентифіковані, ведеться їх чіткий облік, а також для їх визначення кожен суб'єкт господарювання має базу об'єктивних та достовірних даних.

Аналіз фінансових результатів, як напрямок управлінської діяльності направлений на пошук будь-яких резервів, які здатні покращити фінансовий стан суб'єкта господарювання, інформаційне забезпечення прийняття економічно-ефективних та обґрунтованих рішень на основі оцінки фінансових можливостей підприємства. Варто також зазначити, що проблемні питання процесу формування фінансових результатів та напрямів їх використання мають прямий зв'язок з інформаційною базою та методиками проведення аналізу [1].

Найбільшим чином оптимальність управлінських рішень залежить від оперативності отримання інформації. Своєчасність даних, у свою чергу, можлива лише за умови автоматичної організації достовірного обліку, аналізу та системи контролю за діяльністю суб'єкта господарювання. Сьогодні ж можна констатувати, що для вітчизняних підприємств це є проблемою, бо інформація не відповідає умові своєчасності. Це призводить до того, що фінансовий аналіз може бути базований лише на даних минулих періодів. Цікаво, що зарубіжні вчені називають таке дослідження «посмертним», адже воно не дозволяє приймати управлінські рішення, а лише виявляє певні можливості зростання постфактум [11].

Система інформаційного забезпечення аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання в Україні досі має ряд проблем та є досить недосконалою. Це викликано тим, що облікова інформація не є однорідною, а методики обліку мають тенденцію до частих змін. Крім того, досі актуальним є питання обмеженого доступу до фінансової інформації, зокрема і тієї, яка згідно з чинним законодавством не є комерційною таємницею. Разом з тим, створення додаткових джерел інформації вимагає великих витрат як матеріального характеру, так і часового. Також напрочуд важлива роль у розширенні інформаційної бази аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання належить даним, які публікують галузеві міністерства, статистичній інформації у розрізі видів економічної діяльності, а також даним спеціалізованих аналітичних агентств. Загалом, ми можемо виділити ряд елементів інформаційної бази, які подано на рисунку 1.1. Варто також зазначити, що кожен складовий елемент є важливим для проведення ефективного аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання, а особливо для розрахунку системи показників, які дозволяють зробити його достовірну характеристику. Основою таких розрахунків є фінансова й статистична звітність.

Задля визначення фінансового результату діяльності суб'єкта господарювання формується та узагальнюється інформація про усі надходження та витрати підприємства за певний період у бухгалтерській звітності. З огляду на все вище сказане слід приділити особливу увагу дослідженню процесу

формування даного виду господарської інформації та її висвітленню у фінансовій звітності. Основним офіційним джерелом інформації для аналізу фінансових результатів сьогодні є бухгалтерська звітність підприємства, склад якої згідно з П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності [29] є таким: форма №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»; форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)»; форма №3 «Звіт про рух грошових коштів»; форма №4 «Звіт про власний капітал»; «Примітки до фінансової звітності». Цей перелік цілком правомірно можемо доповнити текстом аудиторського висновку, який є підтверджуючим документом достовірності усієї звітності господарюючого суб'єкта.

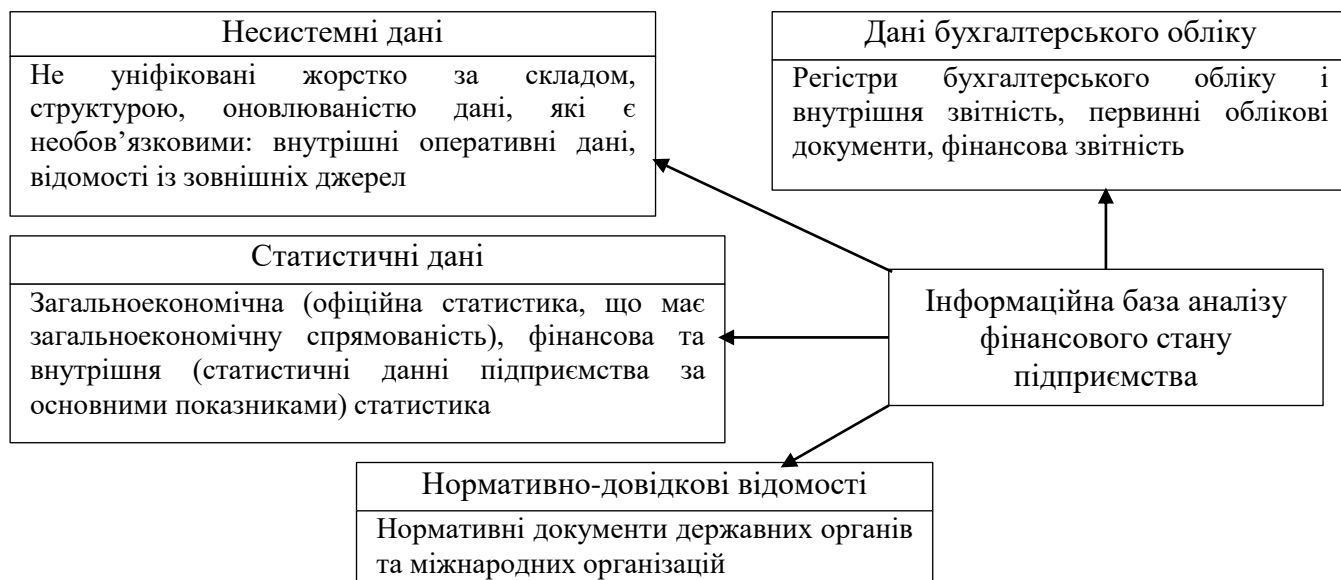

Рисунок 1.1 – Складові елементи інформаційної бази аналізу фінансового стану підприємства

Джерело: побудовано автором на основі [11].

Фінансова звітність є найважливішою, але не єдиною частиною інформаційного забезпечення аналізу фінансового стану підприємства. Це пояснюється тим, що на її основі визначається тип фінансової стійкості та розраховуються основні її показники, здійснюються розрахунки та прогнози ряду інших показників. Варто також зазначити, що даний вид інформаційного забезпечення аналізу фінансових результатів формується на основі електронних

облікових реєстрів та спеціального програмного забезпечення [15]. Крім того, для аналізу зазвичай використовують лише Баланс та Звіт про фінансові результати. Це пояснюється тим, що головним джерелом інформації для визначення низки коефіцієнтів фінансового стану підприємства є саме ці дві форми. Разом з тим, низка науковців підкреслює недостатність інформації висвітленої в даних формах для здійснення ґрунтовного економічного аналізу. Пояснюється це тим, що для повноти дослідження потрібна інформація, яка забезпечить виявлення рівня впливу на прибуток та рентабельність різних чинників, формулювання справедливих висновків, розробку стратегії покращення фінансового стану підприємства. Для цього потрібно опрацьовувати й додаткові джерела інформації, зокрема показники внутрішньої або управлінської звітності, які найчастіше є комерційною таємницею та можуть бути використані для внутрішніх розрахунків та аналізу.

Загалом можемо говорити, що фактологічне забезпечення аналізу фінансових результатів є сукупністю даних економічного характеру про усі здійснені у фінансово-господарській діяльності операції певного суб'єкта господарювання. Зокрема така інформація може бути представлена за допомогою облікових реєстрів, первинних документів та фінансової звітності [25].

Таким чином, фінансовий результат являє собою підсумкову категорію результативності господарської діяльності, визначеної як різниця між сумами доходів та відповідних їм витрат, яка виражена у формі прибутку або ж збитку і характеризує приріст або відповідно зменшення власного капіталу, потенціалу економічного зростання та розвитку підприємства. Для ефективного аналізу та управління фінансовими результатами зокрема використовують дані, джерелом яких є фінансова звітність, облікові реєстри та первинні документи. Тому цілком правомірним є те, що ефективне функціонування та фінансова стабільність будь-якого суб'єкта господарювання на пряму залежить від правильності організації, точності та обґрунтованості ведення бухгалтерського обліку.

2 СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

Сучасний етап економічного розвитку характеризується особливостями функціонування суб'єктів господарювання за умов нестабільного зовнішнього середовища, глобальної економічної кризи, загрози військово-політичного характеру тощо. Усі ці фактори підвищують актуальність створення ефективної системи управління фінансовими результатами суб'єкта господарювання [31].

Як уже зазначалося, економічним підсумком господарської діяльності є фінансовий результат, який є загальною характеристикою функціонування підприємства в усіх аспектах. У зв'язку з цим, його формування, розподіл та використання підлягає обов'язковому управлінню з метою покращення фінансового стану. Разом з тим помилково вважати що обліково-аналітичне забезпечення управління фінансовими результатами базується тільки на бухгалтерській інформації та наведених вище формах фінансової звітності. Навпаки, характерною його рисою є комплексність, що проявляється у взаємодії інформаційних потоків бухгалтерського, оперативного, статистичного обліків та іншої інформації, що формується за допомогою управлінського, фінансового та стратегічного аналізу (додаток А, рис. А.1.)

Основою структури обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами діяльності будь-якого суб'єкта господарювання є виокремлення для цього процесу двох напрямів інформації – внутрішньої та зовнішньої. У свою чергу, вони ґрунтуються на окремих видах обліку та аналізу за системою звітності відповідно.

З огляду на те, що фінансовий результат діяльності підприємства є одним з найважливіших чинників його зростання, актуальним питанням є покращення ефективності управління ним. Даний аспект більшою мірою визначається розміром сформованого результату та характером його використання. Задля розуміння даної сфери ведення господарської діяльності першочергово слід

зрозуміти основні завдання покладені на систему управління фінансовими результатами і зокрема прибутком. Аналіз наукової літератури у галузі фінансів, економіки та бухгалтерського обліку дозволяє виокремити наступні:

- отримання максимально можливого розміру прибутку в межах виробничих можливостей та ресурсного потенціалу підприємства;
- забезпечення високої якості отриманого прибутку та оптимальної пропорції між ним та допустимим рівнем ризиків;
- формування достатнього обсягу фінансових ресурсів за рахунок прибутку відповідно до довгострокових завдань розвитку підприємства;
- забезпечення виплати очікуваних розмірів доходу власникам підприємства тощо [20].

Загалом, ключовим завданням управління фінансовими результатами підприємства являється отримання та забезпечення оптимального рівня його конкурентоспроможності у коротко- та довгостроковому періодах. Досягти цього можливо лише за умови обґрунтованих вирішень сукупності питань управління фінансовими результатами діяльності підприємства. Система ефективного фінансового менеджменту являє собою систему принципів і методів ефективної розробки та реалізації управлінських рішень за усіма аспектами діяльності підприємства.

Якщо говорити про прибуток, то він, як фінансовий результат функціонування підприємства є результативним фінансовим значенням, який робить неможливим безпосереднє його використання як прямого об'єкта управління, а вимагає створення необхідних важелів впливу на його величину шляхом регулювання факторів, що чинять вплив на його формування та використання. Загалом, можемо виокремити ряд структурних елементів, які формують цілісну систему управління прибутком:

- при його формуванні;
- при його використанні.

Виходячи з вище сказаного, можемо стверджувати, що управління фінансовими результатами діяльності підприємства безпосередньо

відображається на структурі капіталу підприємства. Таким чином, зростання прибутку дозволить збільшити величину власного капіталу підприємства, а також дозволить підвищити показники фінансової стійкості, що безумовно матиме позитивне відображення у структурі усього капіталу суб'єкта господарювання та робить його інвестиційно-привабливим.

Варто також зазначити, що у сучасних умовах система управління фінансовими результатами низки вітчизняних підприємств досі має значні недоліки. Зокрема до найбільш поширених можемо віднести управління, яке базується виключно на короткострокових цілях та досягненні максимально можливих кінцевих результатів у найближчі терміни; відсутність стратегічного управління особливо у сфері розподілу та використанні прибутку; неналежний стан прогнозування та планування тощо. Зважаючи на це, особливо актуальним сьогодні є вдосконалення уже існуючих інструментів управління фінансовими результатами або створення нових [31].

Сьогодні в умовах ведення господарської діяльності питання ефективного управління фінансовими результатами є напрочуд актуальним, оскільки для розширеного відтворення підприємству потрібен позитивний фінансовий результат представлений у формі прибутку для подальшого його інвестування у виробництво. Саме тому керівництву будь-якого суб'єкта господарювання необхідно чітко визначити основні напрями політики управління отриманими фінансовими результатами. Найбільш доступними прийомами даного аспекту керівництва підприємством є операційний аналіз та аналіз чутливості прибутку.

У свою чергу, аналіз чутливості прибутку підприємства спрямований на виявлення реакції фінансового результату на зміну зовнішніх та внутрішніх чинників виробництва та реалізації продукції. Підсумком даного дослідження є виявлення факторів, до яких прибуток найбільш та найменш чутливий. Крім того, на його основі можна визначити ті фактори, які у перспективі можуть призвести до збільшення або відповідно зменшення фінансового результату, а також які є найбільш доречними для ефективного функціонування підприємства [27].

Якщо ж говорити про операційний аналіз то він здійснюється за схемою: «витрати – обсяг реалізації – прибуток». Мета такого дослідження – виявлення залежності фінансового результату виробничої діяльності від зміни витрат та обсягу реалізації продукції. З метою здійснення операційного аналізу розраховують такі показники як валова маржа, точка беззбитковості, запас фінансової міцності та ефект операційного важеля (рис. 2.1). Саме тому ще однією поширеною його назвою є «аналіз беззбитковості» [31].

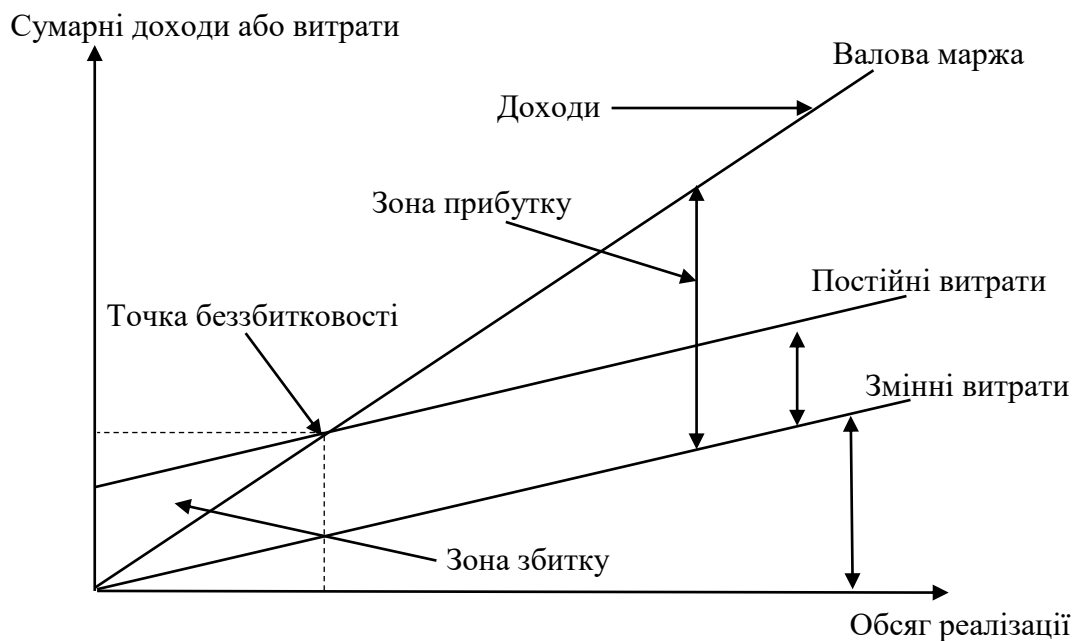

Рисунок 2.1 – Схема операційного аналізу

Джерело: Побудовано автором на основі [31].

Підсумком операційного аналізу є можливість визначення дійсного фінансового стану підприємства на певний момент часу. Крім того даний вид аналізу дає можливість керівництву підприємства виявити найбільш оптимальні та обґрунтовані пропорції між постійними й змінними витратами, також обсягом реалізації, ціною і відповідно визначити мінімальний підприємницький ризик. Бухгалтери, аудиторів та інші користувачі за допомогою даного методу можуть детальніше оцінити фінансові результати та чітко обґрунтувати рекомендації щодо вибору стратегії розвитку підприємства.

Наостанок слід зауважити, що ефективність процесу управління фінансовими результатами базується на якісному аналізі, реальності знайдених резервів збільшення рівня прибутковості діяльності, економічно обґрунтованого плану формування та використання позитивного результату в майбутньому періоді. Разом з тим, процес створення довгострокової стратегії для кожного окремого суб'єкта господарювання буде виключно унікальним і залежатиме від ряду факторів таких як займана позиція на ринку, стан та динаміка розвитку, поведінка конкурентів та керівників підприємства, характеристик та якості реалізованої продукції тощо. До того ж, важливим аспектом є врахування, поряд з зовнішніми, чинників внутрішнього середовища, адже вони чинять безпосередній вплив на суб'єкт господарювання. Крім того, саме вони визначають стратегічний потенціал та фінансову складову підприємства [4].

Загалом, з метою прийняття найбільш ефективних управлінських рішень та уникнення кризових явищ підприємству вкрай необхідно здійснювати пошук найкращих взаємозв'язків між набором економічних ресурсів, що йому належать і кількістю економічних благ, що створюються з використанням цих ресурсів. Рациональні рішення з приводу напрямів використання майна будь-якого суб'єкта господарювання, у свою чергу, ґрунтуються на оцінюванні дії «золотого правила економіки підприємства». Дане правило можна відобразити таким чином:

$$Tr_{\text{ЧП}} > Tr_{\text{Д}} > Tr_{\text{ВК}} > Tr_{\text{А}} > 100\% \quad (2.1)$$

де $Tr_{\text{ЧП}}$ – темп зростання чистого фінансового результату (прибутку);

$Tr_{\text{Д}}$ – темп зростання чистого доходу від реалізації;

$Tr_{\text{ВК}}$ – темп зростання власного капіталу;

$Tr_{\text{А}}$ – темп зростання активів.

Таким чином, фінансові результати є головним критерієм ефективності функціонування будь-якого суб'єкта господарювання. Управління ним, у свою чергу, є складним і трудомістким завданням, яке являється одним з найважливіших елементів управління підприємством. Саме за допомогою розроблення ефективної системи керування даним аспектом господарської

діяльності та довгострокової стратегії з урахуванням усіх як внутрішніх, так і зовнішніх чинників з'являється реальна можливість ефективно протистояти негативним суспільно-економічним та політичним змінам середовища функціонування, отримуючи при цьому прибуток та стабільно розвиваючись.

3 АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА ПРОФОРМ ПРИБУТКУ АТ «ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ СТРІЛОЧНИЙ ЗАВОД»

У практичній частині роботи пропонуємо здійснити аналіз показників фінансового стану підприємства на прикладі АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» (АТ «ДнСЗ») за період 2019 – 2022 рр. Варто зазначити, що це підприємство зі 100-річним досвідом виробництва елементів верхньої будови колії із замкнутим циклом. Воно є єдиним виробником даного виду продукції в Україні, маючи при цьому всі необхідні сертифікати та дозволи. До того ж відомо, що стрілочні переводи в Україну наразі не імпортуються. Таким чином, АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» є домінантом на ринку стрілочної продукції України, який забезпечує її потреби.

У першу чергу, пропонуємо розглянути особливості формування фінансового результату суб'єкта господарювання на прикладі АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» (додаток Б, табл. Б.1). Загальна тенденція розвитку підприємства з огляду на процес формування чистого фінансового результату є такою: після різкого зниження рівня прибутковості АТ «ДнСЗ» у 2019 році порівняно з попередніми періодами у 2020 році відбулась економічна стабілізація показників. Зокрема у 2020 році рівень чистого фінансового результату (прибутку) перевищив відповідний показник 2018 року (441 262 тис грн), що зокрема говорить про певне відновлення суб'єкта господарювання після економічної кризи викликаній поширенням Covid-19. Разом з тим, через зростаючий рівень військової загрози можемо спостерігати певний спад рівня

прибутковості. Однак, позитивним явищем для аналізованого підприємства є збереження прибутковості діяльності та недопущення збитків.

Раціональні рішення з приводу напрямів використання майна будь-якого суб'єкта господарювання ґрунтуються на оцінюванні дії «золотого правила економіки підприємства». Тому для наочності аналізу збалансованості ключових фінансових показників підприємства вважаємо доцільним подати дані у вигляді таблиці Б.2 (додаток Б), на основі якої провести попередню оцінку фінансового стану АТ «ДнСЗ» та зробити відповідні аналітичні висновки. З даних таблиці можемо зробити наступні висновки: за період 2019 – 2021 рр. відбулось зниження темпів зростання валюти балансу та власного капіталу на 4,7 % та 6,5 % відповідно. Разом з тим, відбулось збільшення темпів зростання чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та чистого прибутку на 26,5 % та 41,7 % відповідно. Але варто також зазначити, що тенденція зміни темпів зростання ключових фінансових показників протягом аналізованого періоду не є однорідною, оскільки можемо спостерігати, що у 2019 році темпи зростання усіх показників збільшились, а у 2021 році відбулось їхнє незначне зменшення, зумовлене зокрема зниженням обсягів реалізації продукції. Загалом, на основі визначених динамічних змін показників (табл. Б.2) слід зауважити, що все ж вимоги «золотого правила економіки» невитримані. Однак, все ж наявний стійкий фінансовий стан, що підтверджує зокрема досягнення головної мети підприємницької діяльності – отримання прибутку.

Пропонуємо розглянути майновий стан підприємства (додаток Б, табл. Б.3). Загалом, АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» достатньо ефективно використовував власне майно протягом 2019 – 2021 рр., не зважаючи на ряд негативних факторів зовнішнього середовища. Разом з тим, у даного суб'єкта господарювання присутня проблема зношених основних засобів, які потребують оновлення швидшими темпами ніж це відбувалось в аналізованому періоді.

Далі проведемо аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства. Для оцінки фінансового стану аналізованого суб'єкта господарювання розрахуємо показники ліквідності. Варто зазначити, що єдиним абсолютним показником

серед них є величина робочого капіталу, який характеризує частину власного капіталу, яка може покрити поточні активи підприємства. Зокрема у 2019 році він становив 1 070 760 тис грн, у 2020 році – 1 326 223 тис грн, а у 2021 році – 1 415 835 тис грн. Таким чином робочий капітал зріс на 345 075 тис грн або на 32,23 %, тобто є спроможність аналізованого підприємства щодо сплати поточних зобов'язань і відповідне розширення подальшого господарювання. Для більш ґрунтового визначення ліквідності підприємства також доцільним є розрахунок ряду показників, зокрема коефіцієнту покриття, коефіцієнту швидкої ліквідності та коефіцієнту абсолютної ліквідності (додаток Б, табл. Б.4). Зважаючи на результати аналізу ліквідності балансу, АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» має стійкий фінансовий стан. Оцінка його ліквідності та платоспроможності показує, що аналізоване підприємство не порушує правила фінансування, є кредитоспроможним та привабливим у ролі ділового партнера.

Також доцільно оцінити фінансову стійкість підприємства. Загалом, фінансова стійкість є головною умовою стабільного розвитку, життєдіяльності, забезпечення високого рівня конкурентоспроможності будь-якого суб'єкта господарювання. Слід розглянути багаторівневу систему покриття запасів і витрат шляхом визначення джерел їх формування (додаток Б, табл. Б.5). Виходячи з даних розрахунків можемо говорити що АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» мав абсолютну фінансову стійкість протягом 2019 – 2021 рр. Це свідчить про можливість покриття підприємством запасів і витрат власними оборотними коштами. Також можемо говорити про високий рівень його платоспроможності та незалежності від зовнішніх кредиторів. Для більш ґрунтового розуміння даного аспекту діяльності аналізованого суб'єкта господарювання вважаємо доцільним визначити відносні показники фінансової стійкості підприємства (додаток Б, табл. Б.6). Таким чином, аналіз фінансової стійкості АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» дає підстави характеризувати дане підприємство як абсолютно стійке. Дана характеристика підтверджується зокрема показниками автономії та маневреності власного капіталу, а також забезпеченості підприємства власними

оборотними коштами. Дані характеристики підтверджують стійкість та незалежність даного підприємства від зовнішньо залучених коштів.

Також вважаємо доцільним провести аналіз ділової активності підприємства (додаток Б, табл. Б.7). Загалом аналіз ділової активності АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» дає підстави стверджувати про ефективне використання його ресурсного потенціалу у виробничому процесі. Зокрема можемо говорити про збільшення коефіцієнту оборотності активів, матеріальних запасів та власного капіталу, що свідчить про їх доцільне застосування. Разом з тим, дане підприємство має певні проблеми з оборотністю кредиторської заборгованості, у вигляді зменшення її рівня і збільшення строків погашення.

Наступним є аналіз показників рентабельності підприємства, що являється одним з найважливіших показників функціонування підприємства, який у загальному розумінні характеризує кінцевий результат роботи підприємства. Показники АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» (додаток Б, табл. Б.8) свідчать про прибутковість та окупність підприємства протягом 2019 – 2021 рр. Крім того, у динаміці вони мають тенденцію до зростання, що говорить про поступове зростання рентабельності підприємства, що у свою чергу дає пряму можливість до розширеного відтворення та ефективного функціонування.

Отже, провівши аналіз показників фінансового стану АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» можна дійти висновку, що АТ "Дніпропетровський стрілочний завод" демонструє стабільний фінансовий стан. Майновий стан підприємства покращується, що свідчить про розширене відтворення. Коефіцієнти ефективності використання ресурсів підтверджують раціональне використання основних засобів. Платіжна можливість покриття зобов'язань є високою. Зростає рентабельність підприємства, що сприяє його ефективному функціонуванню. Однак, погашення кредиторської заборгованості потребує більшої уваги. Загалом, підприємство є стійким, ефективним і має потенціал для подальшого розвитку.

Вартість майна і капіталу підприємства, оцінена на підставі лише фінансової звітності зазвичай є істотно заниженою, що викривлює факт

інвестиційної привабливості суб'єкта. Крім того, в методологію обліку закладено значні неточності та протиріччя з приводу принципів оцінювання майна і капіталу, які ґрунтуються на різних концепціях збереження капіталу [37]. Однак, саме на основі фінансової звітності учасники ринку (потенційні інвестори, брокери, дилери, експерти або аналітики) зазвичай оцінюють інвестиційну привабливість суб'єкта господарювання як з точки зору потенційних і фактичних економічних вигод від інвестицій, так і інвестиційних ризиків. З цією метою переважно використовуються показники доходу (прибутку) на акцію, цінності акції, дивідендної дохідності акцій, дивідендного виходу та інші. Разом з тим, аналіз даних індикаторів має ряд недоліків, до найбільш впливових зокрема можемо віднести:

- ґрунтування на даних бухгалтерського обліку, а не на реальних ринкових оцінках активів;
- відмінності у методиках розрахунку коефіцієнтів різних підприємств;
- вплив обраної облікової політики компанії на значення показників (зокрема вплив різних методів оцінки активів) [14].

Вплив цих та ряду інших недоліків аналізу показників, розрахованих на основі фінансової звітності, обґрунтовують актуальність впровадження в практику проформ, які кожна компанія складає на додаток до законодавчо затверджених форм. У інвестиційному розрізі проформа передбачає метод висвітлення з акцентом не лише на поточних, а й на прогнозованих показниках. Так, основна мета цього методу подання інформації полягає у поширенні інформації для кращого розуміння результативності операційної діяльності.

Якщо ж розглядати даний аспект у розрізі бухгалтерського обліку, то він передбачає виключення з прибутку суб'єкта господарювання результату разових або надзвичайних операцій чи подій, що не характерні для нормального процесу діяльності, зокрема витрат на реконструкцію чи реорганізацію, гудвілу, негрошових статей витрат (амортизація), фінансових (відсоткових) витрат, податків тощо. З огляду на це, проформа прибутку часто містить показники, що

відрізняються від звіту про прибутки і збитки, основними серед них можемо назвати: ЕВІТ, ЕВІТДА, ОІВДА тощо (додаток Б, табл. Б.9) [37].

Основною перевагою проформ є те, що вони демонструючи головні фактори операційної ефективності, не беручи до уваги разові та надзвичайні операції, можуть відображати операційну ефективність бізнесу та бути своєрідною базою для прогнозування майбутніх фінансових результатів. До того ж, певні особливості проформ дають можливість мінімізувати вплив негативних факторів аналітичних коефіцієнтів. Зокрема, говорячи про показник ЕВІТДА можемо бачити, що він не включає амортизаційні відрахування, а отже і певною мірою виключає фактор облікової політики. У свою чергу вирахування податків та відсотків дозволяє не залучати нерелевантні для великих суб'єктів фактори [14].

З огляду на наведений позитивний вплив, вважаємо доцільним проаналізувати найважливіші проформи прибутку для АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» (табл. 3.1).

Таблиця 3.1 – Розрахунок проформ прибутку АТ «ДнСЗ» за 2019 – 2021 рр., тис грн

Проформа	Рік			Відхилення	
	2019	2020	2021	+/-	%
ЕВІТ	185 140	572 670	462 719	277 579,0	149,9
ЕВІТДА	222 742	619 532	509 996	287 254	129,0
ОІВДА	626 177	1 011 309	983 776	357 599,0	57,1

Джерело: розраховано автором самостійно.

У першу чергу, зосередимо увагу на показнику ЕВІТ, який є виміром операційного прибутку. Усуваючи вплив відсотків та податкових платежів, він показує основну прибутковість підприємства незалежно від структури капіталу чи податкової юрисдикції, де воно працює. Цей показник доцільно зокрема використовувати для характеристики конкурентоспроможності компанії у розрізі конкретного сектору серед інших суб'єктів господарювання, які мають різну структуру капіталу, податковий режим тощо. Якщо розглянути динаміку цього показника для АТ «ДнСЗ», то вона загалом є співставною з даними фінансової

звітності про прибуток підприємства. Разом з тим, якщо порівнювати чистий фінансовий результат (прибуток) та показник ЕВІТ, то останній в середньому на 24,0 % був більше протягом 2019 – 2021 рр. В цілому це свідчить про те, що основна прибутковість є вищою і релевантна аналізованому показнику, а отже 24,0 % реально отриманого підприємством прибутку йде на виплату відсотків та податкових платежів, що є значною часткою.

Якщо ж говорити про показник ЕВІТДА то він виключає вартість базових активів компанії, а також витрат на фінансування та податкові зобов'язання. Єдиною різницею до попередньої проформи є неврахування даним показником амортизації. Виключаючи усі неопераційні витрати ЕВІТДА дає уявлення про «чистіший» прибуток і може надати показник його здатності генерувати вільні кошти. Крім того, знос і амортизація не є грошовими витратами, тобто вони не впливають на ліквідність компанії, а отже їх виключення дає підстави для порівняння ефективності підприємств галузі.

Показник ЕВІТДА особливо корисний як міра прибутковості суб'єкта господарювання в активоемних галузях, де підприємства до того ж часто мають високі позики. У такому разі відсоткові витрати і річна амортизація, пов'язана з цими активами значно занижують розмір чистого фінансового результату (прибутку). З іншого ж боку, таке виключення може складати оманливе уявлення про реальний фінансовий стан підприємства, оскільки відсотки та амортизаційні відрахування є дійсними витратами і зазвичай «виводять» готівку з компанії. Не зважаючи на те, що амортизація являється всього технікою бухгалтерського обліку, більшість активів дійсно з часом втрачають свою вартість і з'являється потреба у їх заміні. З огляду на це, показник ЕВІТДА може створювати враження, що компанія є більш прибутковою ніж насправді [17].

Як бачимо з даних табл. 3.1, попередні твердження є релевантними для АТ «Дніпропетровський стрілочний завод». В середньому, показник ЕВІТДА є вищим від чистого фінансового результату (прибутку) на 32,4 %. Беручи до уваги аналіз показника ЕВІТ стає зрозумілим, що амортизація для даного підприємства становить достатньо високу частку витрат. До того ж, з огляду на процес

збільшення обсягу виробництва, амортизаційні відрахування також збільшуються швидшими темпами. Крім того, на стадії фінансового аналізу підприємства нами було виявлено, що хоч і не значна, але проблема застарілих основних засобів на даний момент присутня, а отже у майбутньому може знадобитись їх заміна. Так як обладнання для виробництва стрілочної продукції є дороговартісним то можемо говорити про недоцільність такого відділення.

Не зважаючи на попередні твердження, показник EBITDA має дійсну аналітичну цінність, оскільки дає підстави для порівняння підприємств галузі виключаючи фактор їх величини та стадії розвитку, а отже і стану основних засобів, боргового навантаження чи режиму оподаткування. Іншими словами, EBITDA характеризує суто прибутковість основної діяльності підприємства з розрахунку на те, що на даному етапі основні засоби не потребують заміни. У нашому прикладі зокрема, бачимо що реально отриманий прибуток від основної діяльності за три роки зріс на 287 254 тис грн або на 129,0 %. Це зокрема виступає причиною привабливості даного підприємства для зовнішніх споживачів інформації, особливо потенційних інвесторів.

Крім того, EBITDA є актуальним для порівняння ефективності діяльності підприємства з суб'єктами господарювання-резидентами інших країн, у такому випадку чистий прибуток використовувати недоцільно. Саме через вирахування факторів відсоткових витрат, амортизаційних відрахувань та податкових платежів порівняння на міжнародному рівні стає реальним. Оскільки, АТ «ДнСЗ» на внутрішньому ринку конкуренції не має, то аналіз міжнародних конкурентів у галузі, зокрема і з використанням EBITDA є досить актуальним питанням [37].

У свою чергу, OIBDA включає в себе лише дохід від операцій, які здійснюються на постійній основі, тобто показник стійкий до впливу одноразових нарахувань, пов'язаних, наприклад, з курсовими різницями чи знижками. Саме OIBDA в першу чергу характеризує рентабельність основної діяльності підприємства. Крім того, дана проформа має ряд переваг, зокрема: OIBDA враховує амортизацію тому є найбільш прозорою характеристикою із

запропонованих, вирахування позареалізаційних доходів і витрат та податкових пільг, оскільки вони носять ймовірнісний характер.

Таким чином, у розрахунку OIBDA залишаються тільки операційні доходи та витрати, на основі яких ґрунтується найбільш прозорий розрахунок і подальший аналіз. Тому можемо вважати показник найкращим методом відображення реального положення конкретного підприємства на ринку, оскільки він слугує для висвітлення поточного стану компанії, а також її можливості щодо погашення заборгованості, фінансування витрат та залучення нових позик.

З огляду на розрахункові дані табл. 3.1 можемо ж говорити, що OIBDA має найвищі значення серед запропонованих показників. Так за період 2019 – 2021 рр. він зріс з 626 177 тис грн до 983 776 тис грн, тобто на 57,1 %. Крім того, максимального свого значення показник досягнув у 2020 році – 1 011 309 тис грн. З огляду на описані аспекти та розраховані дані, можемо говорити, що реальна позиція АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» на ринку є кращою, а ніж з огляду лише на чистий фінансовий результат (прибуток), це зокрема свідчить про дійсно ефективно проваджувану основну діяльність підприємства та рентабельність операцій, які носять регулярний характер.

Так як наведені проформи є найбільш близькими до величини чистого грошового потоку, саме вони характеризують обсяг виробленого фінансового результату, призначеного для подальшого розподілу між державою (податкові платежі) і власниками капіталу (відсоткові витрати). У загальному розумінні ж, вони оцінюють здатність підприємства генерувати грошовий потік у процесі своєї основної діяльності. Таким чином, проведене дослідження показників ЕВІТ, ЕВІТДА та OIBDA дає підстави стверджувати про реальну внутрішню ефективність основної діяльності, яку впроваджує АТ «Дніпропетровський стрілочний завод». Підприємство має достатньо високі показники, що зокрема підтверджує його можливість генерувати достатній обсяг фінансового результату.

Разом з тим, задля повного аналізу результативності фінансово-інвестиційної діяльності аналізованого підприємства необхідно здійснити аналіз показника економічної доданої вартості – EVA (Economic Value Added).

У загальному розумінні економічна додана вартість являє собою додаткову суму грошей, які суб'єкт може отримати шляхом виробництва, продажу чи придбання певного набору економічних благ. Але, для економічного середовища, дане поняття більш доцільно розглядати як економічний прибуток підприємства, який виражений у надлишку створеної вартості над очікуваною за певний період. Тобто, економічна додана вартість – характеристика результативності діяльності суб'єкта господарювання, розрахована на основі реального економічного прибутку, що, у свою чергу, дає підстави для визначення ефективності діяльності підприємства [7]. Якщо порівнювати показник EVA та попередньо-аналізований EBITDA, то вона відрізняється в першу чергу вимірюваним складом витрат. Зокрема, в її розрахунок включено операційні та фінансові витрати на підтримання господарювання. З огляду на вище наведені твердження, можемо зробити висновок, що EVA на відміну від ряду інших показників, пропонує найпростіше та найпослідовніше рішення у оцінці ефективності діяльності [5].

EVA має досить складну структуру, в основу якої закладено різницю між чистим операційним прибутком і вартістю використаного для його отримання капіталу. Варто зазначити, що кожна складова формули для розрахунку економічної доданої вартості підприємства базується на певних розрахунках з використанням показників фінансової звітності («Баланс» та «Звіт про фінансові результати»). Тож вважаємо за доцільне систематизувати даний алгоритм (додаток Б, табл. Б.10).

Тож, необхідно провести аналіз показника EVA для аналізованого підприємства – АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» на основі його звітності (рис. 3.1). З огляду на розрахований показник економічної доданої вартості, можемо зробити висновок про зменшення ринкової вартості АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» протягом 2019 – 2021 рр., що є вкрай негативною тенденцією. Загальна тенденція до від'ємного значення показника EVA зокрема значить, що суб'єкт господарювання не продукував такий рівень доходу, який був би достатнім для покриття усіх його витрат. У такому разі, продовження діяльності підприємства цілком можливе, але варто розуміти, що

вона стає все більш непродуктивною. Крім того, інвестування капіталу в нього стає недоцільним.

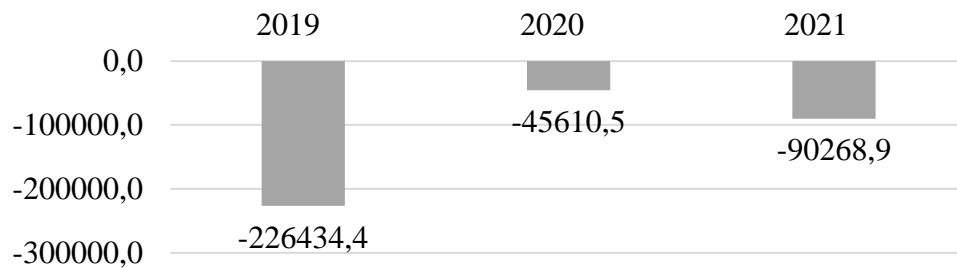

Рисунок 3.1 – Показник економічної доданої вартості

АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» за період 2019 – 2021 рр., тис грн

Джерело: розраховано автором самостійно

Отже, показник економічної доданої вартості мав коливну тенденцію протягом 2019 – 2021 рр. Разом з тим, якщо розглядати EVA у розрізі загальної тенденції, вона зросла, а отже можемо зробити висновок про активну діяльність підприємства у напрямку оздоровлення та зростання своєї ефективності. Але, показник досі має негативне значення, що свідчить про потребу впровадження певних дій. Зокрема, вважаємо доцільним реалізацію наступних напрямків:

- збільшення обсягу прибутку за умови використання попереднього рівня величини використовуваного капіталу;
- зниження обсягу витрат на залучення капіталу;
- поступове зниження обсягу капіталу, який може бути використаний для отримання попереднього рівня прибутку.

4 НАПРЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ У ДІЯЛЬНОСТІ АТ «ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ СТІЛОЧНИЙ ЗАВОД»

Розвиток ринкових відносин в Україні спричиняє те, що підприємства все частіше стикаються з проблемою недостатності фінансових ресурсів. Це зокрема обумовлено втратою власних коштів через неприбуткову діяльність, недосконалість податкового законодавства, зростання високими темпами рівня інфляції, високу вартість залучення ресурсів. У свою чергу недостатність отриманого фінансового результату підприємства чинить прямий негативний вплив на його виробничу діяльність та веде до зростання рівня заборгованості перед співробітниками, іншими суб'єктами господарювання, державою та у глобальному розумінні суттєво порушує стабільність [28].

Проведені дослідження дають цілком правомірні підстави стверджувати, що на сьогоднішній день АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» переживає не найкращі часи свого функціонування, адже для нього досі характерна недостатньо ефективна система управління фінансовими ресурсами. До того ж, значимість даного аспекту постійно зростає у зв'язку з дуже нестабільною суспільно-політичною та економічною ситуацією, постійними змінами у податковому кодексі України дестабілізацією фінансового ринку, змінними банківськими відсотками та курсами валют на фоні підвищення темпів інфляції тощо.

З огляду на розрахований нами показник EVA для АТ «ДнСЗ», даному підприємству доцільно оптимізувати свою діяльність з метою збільшення прибутку за умови незмінних витрат. Для цього вважаємо за потрібне в першу чергу виявити основні фактори впливу на величину чистого фінансового результату шляхом кореляційно-регресійного аналізу.

Розглянемо фактори, що чинять вплив на рівень чистого фінансового результату АТ «Дніпропетровський стрілочний завод», який міг пояснити коливні зміни результативної ознаки. Припустимо, що зв'язок між змінними та

результатною ознаками описується наступним загальновідомим лінійним рівнянням регресії:

$$y = a_0 + a_1x_1 + a_2x_2 + \dots + a_nx_n \quad (4.1)$$

де y – чистий фінансовий результат (тис грн);

a_0 – вільний член рівняння регресії;

x_i – факторні ознаки;

a_i – коефіцієнти рівняння регресії, які характеризують кількісний вплив на результуючий показник.

З метою прогнозування розміру чистого фінансового результату АТ «Дніпропетровський стрілочний завод», перед менеджерами постає крайня необхідність в управлінні даними чинниками впливу. При специфікації економетричної моделі і залученням табличної моделі MS Excel було проведено дослідження факторів впливу які б доцільно було включити до моделі. Для цього нами було розглянуто виокремлені показники у розрізі 2010 – 2022 рр. (додаток Б, табл. Б.11). Матриця парних коефіцієнтів кореляції представлена у додатку Б, табл. Б.12. Аналізуючи коефіцієнти кореляції можна встановити, що доцільно виключити із початкової моделі такі чинники, як інші операційні доходи та витрати, фінансові витрати та інші витрати, оскільки між ними та чистим фінансовим результатом досить незначний зв'язок, а отже вони не мають достатнього впливу на результатну ознаку.

Наступним кроком є проведення регресійного аналізу. Представимо результати регресійного аналізу у вигляді таблиці 4.1. За результатами регресійного аналізу, якщо Р-значення факторної ознаки є меншим нормового 0,05, то його вплив на результатну є достовірним. З огляду на це, параметр собівартість продукції a_1 є статистично значимим, натомість параметр a_6 (інші фінансові доходи) та a_7 (інші доходи) є випадковими.

Таблиця 4.1 – Результати регресійного аналізу

	Коефіцієнти	Стандартна помилка	t-статистика	P-значення	Нижнє 95%	Верхнє 95%
Y-перетин	-90829,20018	39573,32255	-2,295212894	0,050849396	-182085,4456	427,0452674
Собівартість реалізованої продукції (x_1)	0,48795359	0,081056569	6,019914222	0,000316303	0,301036807	0,674870372
Інші фінансові доходи (x_6)	0,199832969	1,0844455	0,184272026	0,858385429	-2,300902838	2,700568776
Інші доходи (x_7)	0,91499647	0,446940527	2,047244353	0,074827633	-0,115650233	1,945643173

Джерело: побудовано автором самостійно

Останнім кроком кореляційно-регресійного аналізу є інтерпретація рівнянь. У нашому випадку при збільшенні собівартості реалізованої продукції, інших фінансових доходів та інших доходів відбувається і збільшення чистого фінансового результату аналізованого підприємства. З огляду на це, рівняння лінійної регресії можемо представити наступним чином:

$$y = -90829,20 + 0,49x_1 + 0,19x_6 + 0,91x_7 \quad (4.2)$$

Аналізуючи отриману модель, можемо підсумувати, що при збільшенні собівартості реалізованої продукції на одиницю, відповідно і чистий фінансовий результат АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» збільшиться на 0,49. При збільшенні інших фінансових доходів на одиницю результатна ознака моделі збільшиться на 0,19, а при збільшенні на одиницю інших доходів – на 0,91. Водночас найбільш відчутний вплив на значення чистого фінансового результату аналізованого підприємства мають інші доходи.

Отже, шляхом проведення кореляційно-регресійного аналізу можемо зробити наступні рекомендації для збільшення обсягу чистого фінансового результату, як основної результативної ознаки діяльності АТ «Дніпропетровський стрілочний завод»: необхідно в першу чергу оптимізувати витрати, які включаються у собівартість реалізованої продукції, а також розробити комплекс дій, спрямованих на збільшення обсягів реалізації продукції та покращення ефективності впроваджуваної фінансової діяльності з метою покращення

показників прибутковості. Зважаючи на проведений кореляційно-регресійний аналіз чистого фінансового результату підприємства, вважаємо доцільним на основі даних за 2010 – 2022 рр. виконати прогнозування аналізованого показника на три періоди вперед, тобто до 2024 року (рис. 4.1).

У ході даного дослідження з використанням вбудованого пакету «Лист прогнозу» табличного редактора MS Excel, нами було розроблено прогнозний діапазон, в межах якого прогноуються зміни у наступних трьох періодах з довірчим інтервалом 95 %. Як бачимо з рисунку, оптимальний прогноз чистого фінансового результату демонструє збільшення показників наступні три роки, особливо різкими темпами прогнозується він у 2022 році – до 428 042,8 тис грн або на 26,8 % у порівнянні з даними 2021 року. На кінець прогнозованого періоду, тобто станом на 2024 рік чистий фінансовий результат згідно з прогнозом сягатиме 496 684,8 тис грн, тобто можемо спостерігати явище поступового зменшення темпів нарощування обсягу чистого фінансового результату.

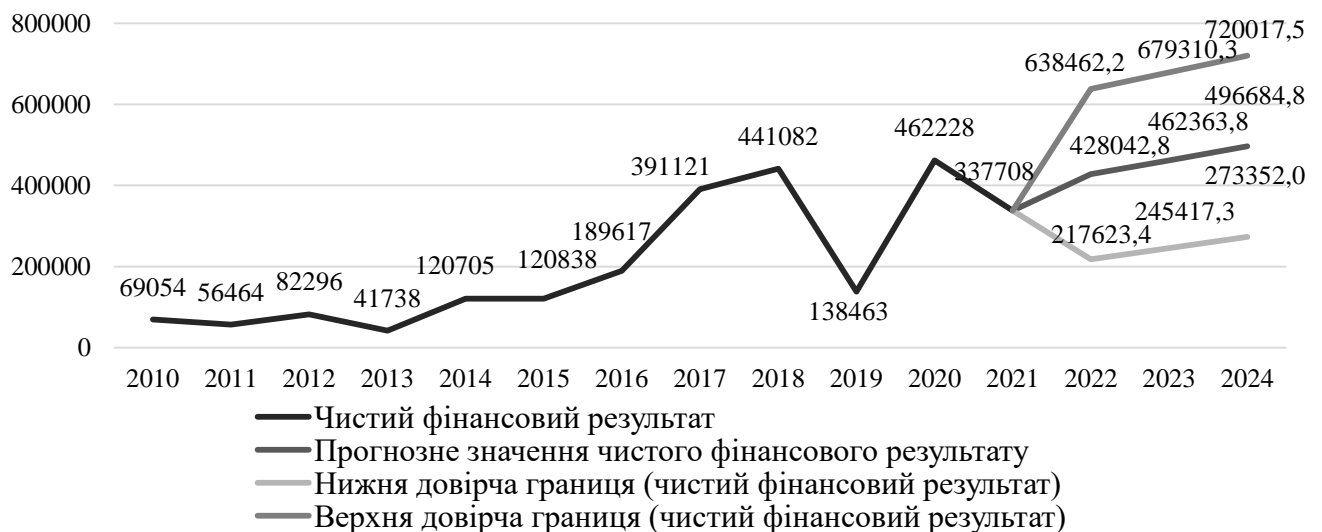

Рисунок 4.1 – Прогнозування рівня чистого фінансового результату АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» на 2022 – 2024 рр., тис грн
Джерело: побудовано автором самостійно

Таким чином, проведене дослідження дає підстави стверджувати, що чистий фінансовий результат аналізованого підприємства має найбільш тісний зв'язок з

собівартістю реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), а тому менеджерам даного суб'єкта господарювання в першу чергу потрібно впровадити ряд дій для оптимізації витрат виробництва, включених до неї. Крім того, розроблений прогноз обсягу прибутку свідчить, що АТ «ДнСЗ» також має гарну тенденцію до відновлення своїх показників та нарощення прибутковості у наступні три періоди. Саме тому, для аналізованого суб'єкта господарювання актуальним є питання розроблення та удосконалення плану дій для найбільш ефективного поглинання ризиків різного рівня і збереження позитивного фінансового результату.

Також у ході визначення шляхів оптимізації діяльності зауважимо, що особливо проблемними та важкими у аспекті формування достатнього рівня фінансового результату для аналізованого підприємства є останні декілька років. Так як, АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» має дуже складний виробничий процес, який потребує великих вкладень, то для нього складним та тривалим виявилось відновлення після глобальної фінансової кризи 2008 року. До ще більшого погіршення призвела криза 2013 року, спричинена військовими діями на частині українських територій. Але після цього, підприємство дуже швидкими темпами вживало дії для покращення своєї ефективності. Так зокрема поступово зростав рівень чистого фінансового результату. Наступним важким ударом для АТ «ДнСЗ» стала нова глобальна криза, спричинена поширенням пандемії коронавірусної інфекції. Це спричинило різке падіння прибутковості, а отже і виробленої доданої вартості. Таким же різким було і відновлення після цього – уже в 2021 році підприємство отримало рекордний прибуток.

Позитивні тенденції у зростанні прибутковості найбільш вірогідно зміняться у 2022 році оскільки фінансова система аналізованого суб'єкта господарювання зустрілася з новим і непередбачуваним викликом – повномасштабними військовими діями. Крім того, це є фактором впливу не лише на фінансову систему підприємства, а на все його загалом, адже веде до зростання ризиків діяльності підприємства. Так, якщо порівнювати звітність підприємства за 9 місяців 2021 року та 2022 року, то в першу чергу ми можемо бачити суттєве зниження обсягів реалізації та собівартості виробленої продукції (товарів, робіт,

послуг) – на 47,7 %. Це зокрема свідчить про зменшення кількості замовлень, а отже є першим кроком до зниження прибутковості. Поряд з цим, ряд залежних від процесу виробництва витратних статей також мають тенденцію до зниження, зокрема витрати на збут та адміністративні витрати. Разом з тим, дуже стрімко зросли у порівнянні з 2021 роком інші операційні витрати – у 5 раз, що є наслідком високо-ризикованої діяльності підприємства у сучасних умовах та постійною потребою певних витрат для забезпечення діяльності. Разом з тим, досить стрімкого зростання зазнали інші доходи та інші фінансові доходи – на 7 912 тис грн та 117 606 тис грн відповідно. Також під впливом певних спрощень через активні бойові дії зменшились фінансові витрати підприємства майже в 3 рази у порівнянні з попереднім періодом. Це зокрема допомогло підприємству зберегти певний рівень прибутковості навіть у таких складних для нього умовах.

Попри те, що за дев'ять місяців 2022 року АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» отримав прибуток 252 312 тис грн, що вдвічі більше за аналогічний період 2021 року (125 623 тис грн), удосконалення системи управління фінансовими ресурсами залишається досі актуальним та обов'язковим. Лише утворивши стійку систему заходів з управління процесом формування та використання фінансовими результатами підприємства зможе і надалі поглинати ризики зовнішнього середовища.

Крім того, особливо важливим є пошук і виокремлення найбільш ймовірних шляхів розвитку аналізованого підприємства з метою подальшої розробки ефективної стратегії діяльності. Проаналізувати цей аспект можна з використанням SWOT-аналізу (додаток Б, табл. Б.13), основна мета якого – дослідження сильних та вразливих сторін [13]. Також для розвитку підприємства важливо розуміти, які саме чинники мають визначальний вплив на процес формування фінансового результату і розробити алгоритм дій для збереження позитивної тенденції до зростання прибутковості діяльності (додаток Б, рис. Б.1).

Загалом для подальшої ефективної діяльності АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» вважаємо доцільним впроваджувати дії, спрямовані на:

– підвищення якості продукції (товарів, робіт, послуг). Даний аспект є комплексним оскільки включає в себе оптимізацію витрат на виробництво та зростання якісних характеристик продукції. Основним шляхом досягнення цього є впровадження нових технологій виробництва, оптимізації та автоматизації виробничого процесу, використання нових видів сировини та матеріалів, перегляд управлінської стратегії виробництва, тощо;

– збільшення обсягу виробництва та реалізації продукції. Даний аспект підприємство може реалізувати шляхом інтенсивних змін у виробничому процесі а також активної маркетингової та міжнародної політики, спрямованої на освоєння нових ринків збуту;

– раціоналізацію процесу. У складних економічних умовах, коли виникає реальна загроза сировинної нестачі у першу чергу підприємству слід переглянути яким чином використовуються матеріали та оптимізувати це;

– імплементацію світових практик у виробничий процес, які довели свою реальну ефективність;

– перегляд облікової політики з метою усунення будь-яких неточностей та покращення якості даних, які мають реально відображати ситуацію та давати підстави для подальшого прийняття обґрунтованих рішень.

Отже, фінансовий результат діяльності є ключовим у фінансуванні подальшого розвитку підприємства та подолання викликів, які постають перед ним. Наразі, економіка України загалом переживає досить складний період і особливо відчутно це для суб'єктів господарювання, які прямо залежать від стабільності країни. Даний аспект також стосується діяльності АТ «Дніпропетровський стрілочний завод», який має пристосовуватись до ризиків сучасного часу. На нашу думку, найбільш ефективними напрямками використання його фінансових результатів зараз є оптимізація витратної частини діяльності та впровадження нових технологій, які б дозволили оптимізувати затрати сировини та енергоресурсів за умови зростання обсягу виробництва.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження було визначено загальні теоретичні засади до трактування сутності поняття фінансовий результат. Провівши аналіз економічної літератури було сформовано визначення цієї дефініції як підсумкової категорії результативності господарської діяльності, визначеної як різниця між сумами доходів та відповідних їм витрат, яка виражена у формі прибутку або ж збитку і характеризує приріст або відповідно зменшення власного капіталу, потенціалу економічного зростання та розвитку підприємства. Для ефективного аналізу та управління фінансовими результатами зокрема використовують дані, джерелом яких є фінансова звітність, облікові регістри та первинні документи. Тому цілком правомірно можемо говорити, що ефективне функціонування та фінансова стабільність підприємства на пряму залежить від правильності організації, точності та обґрунтованості ведення бухгалтерського обліку. Розуміння методологій та розроблення ефективної системи управління фінансовими результатами господарської діяльності формує реальну можливість ефективного протистояння негативним суспільно-економічним та політичним змінам середовища та дозволяє мати при цьому сталий розвиток.

Практичне дослідження фінансового стану АТ «Дніпропетровський стрілочний завод» показало наявність оптимального фінансового стану підприємства та його прибутковість протягом 2019 – 2021 рр. Натомість показник економічної доданої вартості є нестабільним. Хоч, його переважне зростання і вказує на діяльність підприємства у напрямку оздоровлення, та все ж негативне значення показника свідчить про потребу впровадження певних дій для вирішення даної проблеми. Проведене кореляційно-регресійне дослідження дає підстави стверджувати, що чистий фінансовий результат аналізованого підприємства має найбільш тісний зв'язок з собівартістю реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), а тому менеджерам даного суб'єкта господарювання в першу чергу потрібно впровадити ряд дій для оптимізації витрат виробництва,

включених до неї. Крім того, розроблений прогноз обсягу прибутку свідчить, що АТ «ДнСЗ» також має гарну тенденцію до відновлення своїх показників та нарощення прибутковості у наступні три періоди. Саме тому, для аналізованого суб'єкта господарювання актуальним є питання розроблення та удосконалення плану дій для найбільш ефективного поглинання ризиків різного рівня і збереження позитивного фінансового результату. Доцільно розглянути рекомендації щодо оптимізації діяльності сформовані у цій роботі, зокрема у ході проведення SWOT-аналізу підприємства.

Отже, ефективна діяльність підприємства забезпечується ефективним та оптимальним використанням його фінансових результатів. Саме фінансовий результат діяльності є ключовим у фінансуванні подальшого розвитку підприємства та подолання викликів, які постають перед ним. Наразі, економіка України загалом переживає досить складний період і особливо відчутно це для суб'єктів господарювання, які прямо залежать від стабільності країни. Даний аспект також стосується діяльності АТ «Дніпропетровський стрілочний завод», який має пристосовуватись до ризиків сучасного часу. На нашу думку, найбільш ефективними напрямками використання його фінансових результатів зараз є оптимізація витратної частини діяльності та впровадження нових технологій, які б дозволили оптимізувати затрати сировини та енергоресурсів за умови зростання обсягу виробництва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналітичне забезпечення управління формуванням фінансових результатів суб'єктів бізнесу / П. О. Куцик та ін. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету*. 2021. Екон. науки, № 62. С. 4–11.
2. Білик М. Д. Обліково-аналітичне забезпечення управління фінансовими результатами діяльності підприємств / М. Д. Білик, В. В. Бабіч // *Бізнес Інформ*. – 2015. – Вип. № 4. – С. 205–213.
3. Брік С. В. Особливості організації обліку, аудиту та аналізу доходів і витрат підприємства з метою формування його фінансового результату (прибутку) / С. В. Брік, О. О. Мардус // *Економіка, бізнес-адміністрування, право*. – 2017. – № 2 (2), січень-лютий. – С. 279–290.
4. Брюшкова Н., Гемаєв А. Адаптивне управління фінансовими результатами діяльності підприємств сфери обслуговування. *Економіка та управління підприємствами*. 2018. Інфраструктура ринку, № 24. С. 123–126.
5. Гриценко Л. Л., Деркач Л. С. Економічна додана вартість як показник оцінки ефективності функціонування підприємства. *Вісник СумДУ*. 2022. Серія "Економіка", № 1. С. 41–52.
6. Гриценко Л. Л., Деркач Л. С. Дослідження формування та використання фінансових ресурсів корпоративного підприємства. *Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка*. 2021. № 2. С. 79–87.
7. Давидов О. І. Визначення вартості власного капіталу під час оцінки вартості підприємств / О. І. Давидов // *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. – 2017. – № 23(1). – С. 97–102.
8. Дейнека О. В. Сутність поняття «фінансовий результат» та особливості його формування. С. 29–37.
9. Довгань Л., Клішина М. Використання прийомів і інструментів фінансового менеджменту для забезпечення підвищення вартості корпоративних

прав (на прикладі пат «АкселорМіттал кривий ріг»). *Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор»*. 2019. № 6. 1-1 (56).

10. Зудова І. Сутність та значення фінансових показників в системі функціонування підприємства. *Молодий вчений*. 2017. Екон. науки, № 10(50). С. 893–897.

11. Інформаційна база аналізу показників фінансового стану підприємств за національними та міжнародними стандартами фінансової звітності. Торшин Є.О. *Економіка та управління підприємствами*. 2017. Причорном. екон. студії, № 20. С. 65–70.

12. Колеснік Я. В., Харіна А. В. Шляхи вдосконалення фінансового стану сільськогосподарського підприємства. *Ефективна економіка*. 2018. № 12.

13. Корнева Н. О., Шаповалова І. О. Шляхи покращення фінансового стану підприємств. *Економічні науки*. № 5.1 (97). С. 55–60.

14. Корягін М.В. Проблеми та перспективи розвитку бухгалтерської звітності : монографія / М.В. Корягін, П.О. Куцик. – Київ: Інтерсервіс, 2016. – 276 с.

15. Коцеруба Н. В. Інформаційне забезпечення аудиту фінансової стійкості та платоспроможності підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. Міжнар. екон. відносини та світ. госп-во, № 27. С. 78–83.

16. Лопатюк Р. І. Прогнозування рівня інвестиційної діяльності підприємств аграрної сфери. *Ефективна економіка*. 2013. № 4.

17. Малинка К., Лободзинська Т. Показники EBINDA та OIBDA: економічний зміст та особливості обчислення. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. 2017. Інфраструктура ринку, № 7. С. 381–386.

18. Мардус Н., Брік С. Теоретичні і методичні підходи до визначення поняття «фінансовий результат» у фінансовому обліку та аудиті. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2021. Бух. облік, аналіз та аудит, № 2(29). С. 148–153.

19. Мардус Н., Шкарлат А. Теоретичні і методичні підходи до визначення прибутку підприємства в обліку та аудиті. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Бух. облік, аналіз та аудит, № 14. С. 966–970.
20. Мицак О., Ковтун Н., Лихач О. Удосконалення механізму управління фінансовими результатами підприємства. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. 2019. С. 115–122.
21. Міжнародні стандарти фінансової звітності : пер. від 12.03.2013 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text (дата звернення: 12.12.2022).
22. Москалюк Г. О. Сучасні проблеми обліку фінансових результатів діяльності підприємств. *Інфраструктура ринку*. 2016. № 2. С. 324–329.
23. Набатова Ю. А., Малачевська К. О. Автоматизація аналізу та прогнозування фінансових результатів підприємства. *Ефективна економіка*. 2022. № 12.
24. Нечипоренко А. В., Рибалкіна А. О. Теоретичні аспекти формування та використання фінансових ресурсів підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. № 11.
25. Ночовна Ю. О., Магалян К. С. Проблеми формування звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід). *Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю* : матеріали IV Всеукр. науково-практ. конф., м. Полтава, 24 жовт. 2019 р. Полтава, 2019. С. 233–235.
26. Пасенко Н. С. Організація обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами підприємства. *Бухгалтерський облік, аналіз та аудит*. 2017. Глоб. та нац. проблеми економіки, № 17.
27. Пасенко Н. Методичні підходи до визначення фінансових результатів діяльності підприємства. *Сучасні проблеми управління підприємствами: теорія та практика* : матеріали наук. конф., м. Харків, 30 берез. 2017 р. С. 1–4.
28. Попович Д. В., Черковська Ю. Б. Проблеми та шляхи підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами вітчизняних підприємств. *Молодий вчений*. 2018. № 10(62). С. 380–384.

29. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ від 07.02.2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 12.12.2022).

30. Рета М. Сучасні проблеми обліку фінансових результатів діяльності підприємств. *Вісник НТУ «ХПІ»*. 2015. № 25(1134). С. 25–34.

31. Рябенков О. В. Напрями удосконалення політики управління фінансовими результатами промислового підприємства. *Механізм регулювання економіки*. 2012. № 1. С. 196–203.

32. Семенова К. Д. Аналіз фінансового стану підприємств України та тенденцій розвитку. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2021. № 5-6. С. 77–82.

33. Сисоєнко І., Карлюка Д. Прогнозування прибутку та рентабельності підприємства у забезпеченні фінансової безпеки підприємства. *Гроші, фінанси і кредит*. 2020. Причорном. екон. студії, № 50-2. С. 143–147.

34. Стороженко О., Шейко О., Романенко Т. Теоретичні аспекти формування, розміщення та використання фінансових ресурсів підприємства в сучасних умовах. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2018. Екон. серія, № 29. С. 133–137.

35. Фінансова звітність емітента. *АТ "ДнСЗ"*. URL: <https://dnsz.ua/ua> (дата звернення: 12.12.2022).

36. Шипіна С. Сутність поняття “фінансові результати” як об’єкта бухгалтерського обліку. *Вісник ЖДТУ*. 2012. № 1(59). С. 229–232.

37. Яремко І. Й. Система публічної звітності корпорацій в умовах постіндустріальної економіки : Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук. Львів, 2016. 466 с.

38. Hrytsenko L, Derkach L. The possibility of EBIT and EBITDA use in Ukrainian practice of determining the company efficiency. *Problems and Prospects for the Development of the Financial and Credit System : Materials of the International*

scientific and practical conference. ed.: L. L. Hrytsenko, I. V. Tyutyunyk. Sumy : Sumy State University, 2021. P. 43–46.

39. Nizomiddinov J. Z., Burkhanov A. U. Evaluation and ways to improve the financial condition of the enterprise. *World bulletin of management and law*. 2022. No. 8. P. 67–70.

40. Primorac T., Kozina T., Turčić I. Economic security of enterprises. *Poslovna izvrsnost*. 2018. T. 12, no. 2. P. 167–175.

ДОДАТОК А

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ТА АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

Таблиця А.1 – Методичні підходи до визначення сутності поняття «фінансовий результат»

Автор	Визначення
Білик Т. О.[2]	Прибуток або збиток суб'єкта господарювання, що визначається як різниця між сукупними доходами та витратами підприємства і за позитивного його результату представляє додаткову вартість, виступає одним із джерел фінансування подальшого розвитку та поточної діяльності підприємства, основним критерієм оцінки її ефективності
Вороніна О. О. [18]	Якісна характеристика фінансово-господарської діяльності підприємства, яка в цілому характеризує результат економічних відносин підприємства та зокрема відображає значущість і сталість розвитку підприємства (з погляду отриманого доходу), впливовість на його фінансово-господарську діяльність чинників зовнішнього середовища (з погляду структури та обсягів витрат) і кількісно узагальнюється у вигляді прибутків (збитків), зміни власного капіталу, його окремих складових частин
Мочерний А. Д. [33]	Грошова форма підсумків господарської діяльності організації або її підрозділів, виражена в прибутках або збитках
Скасюк Р. В. [30]	Підсумкова категорія результативності господарської діяльності, котра відображає величину економічних вигод отриманих (втрачених) підприємством, визначених як різниця між сумами доходів та відповідних їм витрат, що виражена у абсолютних показниках прибутку (збитку), які характеризують потенціал прибутковості, економічного зростання та розвитку підприємства
Есманова Л. І. [26]	Різниця між тим, що підприємство отримало за виконану роботу, і тим, що фактично витратило на неї у процесі виробничо-господарської діяльності з метою забезпечення економічної вигоди
Загородній А. Г., Вознюк Г. Л. [22]	Різниця між доходами та витратами підприємства чи його окремого підрозділу за певний час. Приріст чи зменшення вартості власного капіталу підприємства внаслідок діяльності у звітному періоді
Ткаченко Н. М. [10]	Доходи діяльності підприємства за вирахування витрат діяльності
Труфіна Ж. С. [35]	Економічна категорія в контексті створення доданої вартості та в аспекті методики визначення результат діяльності конкретного суб'єкта господарювання, що є об'єктом обліку та контролю
Червінська С. Л. [19]	Різниця між майновим станом підприємства на кінець і початок звітного періоду

Рисунок А.1 – Складові обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами діяльності підприємства

Джерело: побудовано автором на основі [27].

ДОДАТОК Б
ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ АТ «ДНПРОПЕТРОВСЬКИЙ СТІЛОЧНИЙ
ЗАВОД»

Таблиця Б.1 – Формування чистого фінансового результату АТ «ДнСЗ» за період 2019 – 2021 рр., тис грн

Показник	Рік			Відхилення	
	2019	2020	2021	+/-	%
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	969 985	1 675 478	1 510 914	540 929	55,8
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	613 165	959 985	910 899	297 734	48,6
Валовий: Прибуток	356 820	715 493	600 015	243 195	68,2
Збиток	-	-	-	-	-
Інші операційні доходи	28 141	103 870	75 852	47 711	169,5
Адміністративні витрати	76 147	75 579	131 978	55 831	73,3
Витрати на збут	32 477	35 023	37 977	5 500	16,9
Інші операційні витрати	92 821	185 599	57 375	-35 446	-38,2
Фінансовий результат від операційної діяльності: Прибуток	183 516	523 162	448 537	265 021	144,4
Збиток	-	-	-	-	-
Дохід від участі в капіталі	-	-	-	-	-
Інші фінансові доходи	24 570	70 842	12 068	-12 502	-50,9
Інші доходи	4 903	58 531	20 048	15 145	308,9
Фінансові витрати	40 922	44 389	62 422	21 500	52,5
Витрати від участі в капіталі	-	-	-	-	-
Інші витрати	3 279	9 023	5 866	2 587	78,9
Фінансовий результат до оподаткування: Прибуток	168 788	599 123	412 365	243 577	144,3
Збиток	-	-	-	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	30 325	136 895	74 657	44 332	146,2
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	-	-	-	-	-
Чистий фінансовий результат: Прибуток	138 463	462 228	337 708	199 245	143,9
Збиток	-	-	-	-	-

Джерело: систематизовано автором на основі [додаток В].

Таблиця Б.2 – Аналіз виконання «золотого правила економіки підприємства» за даними фінансової звітності АТ «ДнСЗ» за період 2019 – 2021 рр., %

Показник	Рік			Відхилення, +/-
	2019	2020	2021	
Темп зростання валюти балансу	109,5	117,1	104,8	-4,7
Темп зростання власного капіталу	109,6	115,0	103,1	-6,5
Темп зростання чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	63,7	172,7	90,2	26,5
Темп зростання чистого прибутку	31,4	333,8	73,1	41,7

Джерело: розраховано автором самостійно.

Таблиця Б.3 – Показники майнового стану АТ «ДнСЗ» за період 2019 – 2021 рр.

Показник	Рік			Відхилення	
	2019	2020	2021	+/-	%
Середньорічна вартість майна, тис грн	1 686 806	1 914 141	2 114 703	427 897	23,4
Середньорічна вартість необоротних активів, тис грн	579 229,5	642 649	630 043,5	50 814	8,8
Середньорічна вартість оборотних активів, тис грн	1 107 576,5	1 271 492	1 484 659,5	377 083	34,1
Коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів	1,912	1,98	2,36	0,448	23,43
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у майні підприємства	0,27	0,29	0,26	-0,01	-3,70
Коефіцієнт вибуття	0,004	0,00	-0,00003	-0,00403	-100,75
Коефіцієнт оновлення	-0,006	-0,009	-0,004	0,002	33,33
Коефіцієнт зносу	0,51	0,45	0,48	-0,03	-5,88
Коефіцієнт придатності	0,49	0,55	0,52	0,03	6,12
Фондовіддача	1,02	1,64	1,43	0,41	40,19
Фондомісткість	0,98	0,61	0,70	-0,28	-28,57
Фондорентабельність	0,15	0,45	0,32	0,17	113,33

Джерело: розраховано автором самостійно.

Таблиця Б.4 – Показники ліквідності АТ «ДнСЗ» за період 2019 – 2021 рр.

Показник	Рік			Відхилення	
	2019	2020	2021	+/-	%
Коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт покриття)	25,1	14,1	12,3	-12,8	-0,5
Коефіцієнт швидкої ліквідності	17,9	11,1	9,4	-8,5	-0,5
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	8,3	6,9	5,3	-3,0	-0,4

Джерело: розраховано автором самостійно.

Таблиця Б.5 – Визначення типу фінансової стійкості АТ «ДнСЗ» за період 2019 – 2021 рр., тис грн

Показник	Рік		
	2019	2020	2021
Власний капітал	1 604 648	1 845 409	1 903 035
Необоротні активи	647 969	637 329	622 758
Власні оборотні кошти	2 252 617	2 482 738	2 525 793
Довгострокові кредити банків	-	-	-
Наявність власних і довгострокових джерел покриття запасів і витрат	2 252 617	2 482 738	2 525 793
Короткострокові кредити банків	-	-	-
Загальний розмір основних джерел покриття запасів і витрат	2 252 617	2 482 738	2 525 793
Запаси і витрати	1 178 514	1 612 809	1 562 036
Надлишок або нестача власних оборотних коштів	1 074 103	869 929	963 757
Надлишок або нестача власних коштів і довгострокових кредитів	1 074 103	869 929	963 757
Надлишок або нестача основних джерел покриття запасів і витрат	1 074 103	869 929	963 757
Тривимірний показник типу фінансової стійкості	(1; 1; 1)	(1; 1; 1)	(1; 1; 1)
Тип фінансової стійкості	абсолютна стійкість	абсолютна стійкість	абсолютна стійкість

Джерело: систематизовано автором на основі [додаток В].

Таблиця Б.6 – Оцінка рівня фінансової стійкості АТ «ДнСЗ» за період 2019 – 2021 рр.

Показник	Рік			Відхилення	
	2019	2020	2021	+/-	%
Коефіцієнт автономії	0,9	0,9	0,9	0,0	0,0
Коефіцієнт фінансової залежності	1,1	1,1	1,1	0,0	0,0
Коефіцієнт фінансової стійкості	10,1	8,4	7,3	-2,8	-27,7
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними коштами	0,9	0,9	0,8	-0,1	-11,1
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,6	0,7	0,7	0,1	16,7
Коефіцієнт фінансування	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0

Джерело: розраховано автором самостійно.

Таблиця Б.7 – Показники ділової активності АТ «ДнСЗ» за період 2019 – 2021 рр.

Показник	Рік			Відхилення	
	2019	2020	2021	+/-	%
Коефіцієнт оборотності активів	0,6	0,9	0,7	0,1	16,7
Період обертання активів, днів	608,3	405,5	521,4	-86,9	-14,3
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	17,6	16,7	9,7	-16,9	-96,0
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	2,0	2,3	2,0	0,0	0,0
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів	2,8	3,1	2,8	0,0	0,0
Коефіцієнт оборотності основних засобів	1,0	1,6	1,4	0,4	40,0
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	0,6	1,0	0,8	0,2	33,3
Термін погашення кредиторської заборгованості, днів	20,7	21,9	37,6	16,9	81,6
Термін погашення дебіторської заборгованості, днів	182,5	158,7	182,5	0,0	0,0
Період обертання матеріальних запасів, днів	130,4	117,7	130,4	0,0	0,0
Операційний цикл, днів	312,9	276,4	312,9	0,0	0,0
Фінансовий цикл, днів	292,2	254,5	275,3	-16,9	-5,8

Джерело: розраховано автором самостійно.

Таблиця Б.8 – Показники рентабельності АТ «ДнСЗ» за період 2019 – 2021 рр.

Показник	Рік			Відхилення	
	2019	2020	2021	+/-	%
Рентабельність активів	0,1	0,2	0,2	0,1	100,0
Рентабельність власного капіталу	0,1	0,3	0,2	0,1	100,0
Рентабельність діяльності	0,1	0,3	0,2	0,1	100,0
Рентабельність продукції	0,3	0,6	0,4	0,1	33,3

Джерело: розраховано автором самостійно.

Таблиця Б.9 – Основні показники проформи прибутку суб'єкта господарювання

Назва	Розшифрування	Характеристика	Методика розрахунку
ЕВІТ	Earnings Before Interest and Taxes	Аналітичний показник, який відображає обсяг чистого прибутку компанії до вирахування відсотків за позиками та сплаченими податками	Фінансовий результат до оподаткування + Фінансові витрати – Фінансові доходи
ЕВІТДА	Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization	Аналітичний показник, який відображає обсяг чистого прибутку компанії за вирахування відсотків за позиками, сплачених податків та амортизаційних відрахувань	Фінансовий результат до оподаткування + Фінансові витрати – Фінансові доходи + Амортизація
ОІВДА	Operating Income Before Depreciation and Amortization	Аналітичний показник, який відображає обсяг операційного прибутку компанії до вирахування амортизації необоротних активів	Операційний дохід + Амортизація нематеріальних активів + Знос основних засобів

Джерело: систематизовано автором на основі [37].

Таблиця Б.10 – Алгоритм розрахунку показника економічної доданої вартості EVA на основі фінансової звітності підприємства

№	Показник	Значення (за фінансовою звітністю)
NOPAT		
1	Фінансовий результат від операційної діяльності	ф.2 р.2190
2	Фінансові витрати	ф.2 р.2250
3	Витрати (дохід) з податку на прибуток	ф.2 р. 2300
4	Чистий операційний прибуток після оподаткування, але до відсоткових платежів	№1 – №2 – №3
IC		
5	Активи	ф.1 р. 1900
6	Поточні зобов'язання і забезпечення за вирахуванням векселів виданих	ф.1 р. 1695 – р. 1605
7	Доходи майбутніх періодів	ф.1 р. 1665
8	Інвестиційний капітал	№5 – №6 – №7
WACC		
9	Власний капітал	ф.1 р. 1495
10	Частка власного капіталу	№9 / №8
11	Довгострокові зобов'язання і забезпечення	ф.1 р. 1595
12	Частка позикового капіталу	№11 / №8
13	Безризикова ставка дохідності на ринку	
14	Очікувана дохідність ринкового портфеля інвестицій (ринкова дохідність)	
15	Бета-коефіцієнт	
16	Вартість власного капіталу	№13 + (№14 – №13) * №15
17	Річна ставка за кредитами	
18	Ставка податку на прибуток	
19	Вартість позикового капіталу після оподаткування	№17 * (1 – №18)
20	Середньозважена вартість капіталу	№10 * №16 + №12 * №19
EVA: №4 - №8 * №20		

Джерело: побудовано авторами на основі [5, 7].

Таблиця Б.11 – Зведені дані для кореляційно-регресійного аналізу впливу факторів на чистий фінансовий результат АТ «ДнСЗ» за 2010 – 2022 рр., тис грн

Рік	Факторні ознаки									
	Чистий фінансовий результат (y)	Собівартість реалізованої продукції (x ₁)	Інші операційні доходи (x ₂)	Адміністративні витрати (x ₃)	Витрати на збут (x ₄)	Інші операційні витрати (x ₅)	Інші фінансові доходи (x ₆)	Інші доходи (x ₇)	Фінансові витрати (x ₈)	Інші витрати (x ₉)
2021	337708	910899	75852	131978	37977	57375	12068	20048	62422	5866
2020	462228	959985	103870	75579	35023	185599	70842	58531	44389	9023
2019	138463	613165	28141	76147	32477	92821	24570	4903	40922	3279
2018	441082	884697	65663	83005	29137	62035	8892	8923	1935	4414
2017	391121	736853	53231	56753	16469	26114	11378	145115	2478	141478
2016	189617	509139	41277	48332	15227	18071	22557	14359	1760	16748
2015	120838	336288	154412	42789	6969	152320	16659	47425	572	77918
2014	120705	256193	47616	32787	8490	29934	2498	22151	396	2844
2013	41738	201054	8593	31852	10935	14389	3810	2257	253	2909
2012	82296	365061	1565	32345	12806	94010	1849	714	1390	2722
2011	56464	396417	–	27080	13975	100583	1423	9027	14439	3764
2010	69054	383162	234838	22433	7775	292645	–	3671	–	6820

Джерело: систематизовано автором на основі [додаток В].

Таблиця Б.12 – Матриця коефіцієнтів кореляції моделі чистого фінансового результату АТ «ДнСЗ» за 2010 – 2022 рр.

	y	x ₁	x ₂	x ₃	x ₄	x ₅	x ₆	x ₇	x ₈	x ₉
y	1									
x ₁	0,93	1								
x ₂	-0,01	0,02	1							
x ₃	0,71	0,84	-0,12	1						
x ₄	0,70	0,88	-0,19	0,90	1					
x ₅	-0,10	0,02	0,85	-0,19	-0,07	1				
x ₆	0,55	0,57	0,44	0,33	0,54	0,63	1			
x ₇	0,54	0,35	0,05	0,12	0,03	-0,12	0,25	1		
x ₈	0,37	0,64	0,19	0,79	0,85	0,36	0,51	-0,06	1	
x ₉	0,28	0,11	0,11	-0,04	-0,22	-0,13	-0,02	0,90	-0,28	1

Джерело: розраховано автором самостійно.

Таблиця Б.13 – SWOT-аналіз АТ «ДнСЗ»

Внутрішнє середовище	Зовнішнє середовище
Сильні сторони	Можливості
<ul style="list-style-type: none"> – великий досвід роботи у галузі стрілочної продукції; – відсутність конкурентів на внутрішньому ринку; – сприятливий імідж підприємства та кваліфікований персонал; – широкий асортимент продукції, який постійно удосконалюється у відповідності до європейських стандартів; – впроваджена «Система менеджменту якості продукції»; – відкритість до співпраці; – прибутковість діяльності протягом тривалого часу; – вдале логістичне розташування, яке мінімізує витрати на закупівлю сировини та енергоресурси. 	<ul style="list-style-type: none"> – стабільний замовник продукції на внутрішньому ринку – АТ «Укрзалізниця»; – можливість виходу на нові сегменти ринку; – використання резервів потужності підприємства з метою удосконалення виробництва; – розвиток міжнародних відносин із зовнішніми стейкхолдерами задля розширення ринків збуту; – збільшення попиту на продукцію на внутрішньому ринку у зв'язку з масштабними бойовими діями, що призвели до розширеного використання залізничних доріг.
Слабкі сторони	Загрози
<ul style="list-style-type: none"> – значний рівень зносу активної частини основних виробничих фондів; – неефективна управлінська політика у розрізі кредиторсько-дебіторської діяльності підприємства; – висока плинність кадрів; – недостатність використання зовнішніх джерел фінансування; – нестабільність виробничого процесу, як наслідок економічного спаду спричиненого пандемією Covid-19. 	<ul style="list-style-type: none"> – висока вартість кредитних ресурсів, а також матеріально-технічних та паливно-енергетичних ресурсів; – постійна потреба у високих витратах на освоєння передових технологій; – нестабільність економічної, соціально-політичної та суспільної ситуації в державі; – загрози воєнного характеру (близьке розташування до лінії фронту); – ризик різкого зниження обсягу виробництва у зв'язку з енергетичною нестабільністю (блекаут); – сировинна нестача, через відсутність сполучення з металургійними комбінатами або знищенням їхніх потужностей.

Джерело: систематизовано автором самостійно.

Рисунок Б.1 – Основні чинники впливу на обсяг отриманого фінансового результату АТ «ДнСЗ»

Джерело: побудовано автором самостійно.

ДОДАТОК В
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ АТ «ДНПРОПЕТРОВСЬКИЙ СТІЛОЧНИЙ
ЗАВОД»

Таблиця В.1 – Баланс (Звіт про фінансовий стан) АТ «ДнСЗ» (актив)

	Код рядка	2019	2020	2021
1	2	3	4	5
Актив	1000	6371	8710	6586
первісна вартість	1001	13717	17212	18824
накопичена амортизація	1002	7346	8502	12238
Незавершені капітальні інвестиції	1005		--	--
Основні засоби	1010	567316	562246	543193
первісна вартість	1011	1002631	1041891	1066194
знос	1012	435315	479645	523001
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	1906	1906	1906
інші фінансові інвестиції	1035	35	35	35
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	--	--	--
Відстрочені податкові активи	1045	--	--	--
Інші необоротні активи	1090	72341	64432	71038
Усього за розділом I	1095	647969	637329	622758
II. Оборотні активи	1100	319703	303211	355519
Запаси				
Виробничі запаси	1101	177602	242935	289913
Незавершене виробництво	1102	141793	55132	62049
Готова продукція	1103		4899	3309
Товари	1104	308	245	248
Поточні біологічні активи	1110	--	--	--
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	339170	335640	390327
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	11957	45958	76813
з бюджетом	1135	57332	415	130
у тому числі з податку на прибуток	1136	--	--	--
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	16686	31421	25020
Поточні фінансові інвестиції	1160	308900	576295	582899
Гроші та їх еквіваленти	1165	31258	124740	88864
Готівка	1166	9	2	10
Рахунки в банках	1167	61249	124738	88854
Витрати майбутніх періодів	1170	--	--	--
Інші оборотні активи	1190	224	10074	21993
Усього за розділом II	1195	1115230	1427754	1541565
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	--	--	--
Баланс	1300	1763199	2065083	2164323

Таблиця В.2 – Баланс (Звіт про фінансовий стан) АТ «ДнСЗ» (пасив)

Пасив	Код рядка	2019	2020	2021
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2673	2673	2673
Капітал у дооцінках	1405	2705	2705	2489
Додатковий капітал	1410	--	--	--
Резервний капітал	1415	668	668	668
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1598602	1839363	1897205
Неоплачений капітал	1425	--	--	--
Вилучений капітал	1430	--	--	--
Усього за розділом I	1495	160468	1845409	1903035
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	22268	31050	42542
Пенсійні зобов'язання	1505	24635	23417	20907
Довгострокові кредити банків	1510	--	--	--
Інші довгострокові зобов'язання	1515	67178	63676	72109
Довгострокові забезпечення	1520	--	--	--
Цільове фінансування	1525	--	--	--
Усього за розділом II	1595	114081	118143	135558
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	--	--	--
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	2937	3501	5827
товари, роботи, послуги	1615	11219	12126	12067
розрахунками з бюджетом	1620	5737	49585	66380
у тому числі з податку на прибуток	1621	3110	31760	46055
розрахунками зі страхування	1625	1527	2105	1694
розрахунками з оплати праці	1630	5207	6737	7451
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	801	11246	6205
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	106	1570	96
Поточні забезпечення	1660	15442	10039	20364
Доходи майбутніх періодів	1665	--	--	--
Інші поточні зобов'язання	1690	1494	4622	5646
Усього за розділом III	1695	44470	101531	125730
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	--	--	--
Баланс	1900	1763199	2065083	2164323

Таблиця В.3 – Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
АТ «ДнСЗ» (фінансові результати)

Стаття	Код рядка	2019	2020	2021
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	969985	1675478	1510914
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(613165)	(959985)	(910899)
Валовий: прибуток	2090	356820	715493	600015
збиток	2095	(--)	(--)	(--)
Інші операційні доходи	2120	28141	103870	75852
Адміністративні витрати	2130	(76147)	(75579)	(131978)
Витрати на збут	2150	(32477)	(35023)	(37977)
Інші операційні витрати	2180	(92821)	(185599)	(57375)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	183516	523162	448537
збиток	2195	(--)	(--)	(--)
Дохід від участі в капіталі	2200	--	--	--
Інші фінансові доходи	2220	24570	70842	12068
Інші доходи	2240	4903	58531	20048
Фінансові витрати	2250	(40922)	(44389)	(62422)
Втрати від участі в капіталі	2255	(--)	(--)	(--)
Інші витрати	2270	(3279)	(9023)	(5866)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	168788	599123	412365
збиток	2295	(--)	(--)	(--)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(30325)	(136895)	(74657)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		--	--
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	138463	462228	337708
збиток	2355	(--)	(--)	(--)

Таблиця В.3 – Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
АТ «ДнСЗ» (сукупний дохід)

Стаття	Код рядка	2019	2020	2021
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	--	--	--
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	--	--	--
Накопичені курсові різниці	2410	--	--	--
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	--	--	--
Інший сукупний дохід	2445	--	--	--
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	--	--	--
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	--	--	--
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	--	--	--
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	138463	462228	337708

Таблиця В.3 – Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
АТ «ДнСЗ» (елементи операційних витрат)

Назва статті	Код рядка	2019	2020	2021
1	2	3	4	5
Матеріальні затрати	2500	490025	802255	751927
Витрати на оплату праці	2505	159879	169831	220720
Відрахування на соціальні заходи	2510	30253	32400	33848
Амортизація	2515	37602	46862	47277
Інші операційні витрати	2520	38623	42098	45916
Разом	2550	756382	1093446	1099688

Таблиця В.3 – Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
АТ «ДнСЗ» (розрахунок показників прибутковості акцій)

Назва статті	Код рядка	2019	2020	2021
1	2	3	4	5
Середньорічна кількість простих акцій	2600	254560	254560	254560
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	254560	254560	254560
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	543,93070	1815,79195 47	1326,63419 23
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	543,93070	1815,79195 47	1326,63419 23
Дивіденди на одну просту акцію	2650	--	--	--